

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ СТАТЕЙ**
Всеукраїнського науково-методичного семінару
присвяченого 50-річчю кафедри
ФІЛОСОФІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ
ВЗАЄМОДІЇ НАУКИ, ТЕХНІКИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ»**

м. Харків, 19 листопада 2021 року

Харків – 2021

Теоретичні та прикладні проблеми взаємодії науки, техніки та технологій – 2021: збірник наукових статей Всеукраїнського науково-методичного семінару 19 листопада 2021 р. ХНАДУ. – Харків: ХНАДУ, 2021 р. – 200 с.

Всеукраїнський науково-методичний семінар «Теоретичні та прикладні проблеми взаємодії науки, техніки та технологій» присвячено 50-річчю від дня заснування кафедри Філософії та педагогіки професійної підготовки Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. До збірника увійшли актуальні дослідження науковців, аспірантів та магістрантів, присвячені проблемам філософії, філософії науки, психології, педагогіки професійної підготовки.

Редакційна колегія:

О.К. Чаплигін – професор, доктор філософських наук

В.В. Бондаренко – професор, кандидат педагогічних наук

В.О. Чепурна – кандидат педагогічних наук, доцент

межведомственный научно-технический сборник «РАДИОТЕХНИКА». 2006г. №146. С.49-54.

8. Солдатенко М.М. Методологичны аспекти організації самостійної пізнавальної діяльності студентів // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2002. - Вип.2(6).-с. 24-30.

9. Tkachenko I.V. Theoretical aspects of development of social activity of students in technical university // New Challenges and Threats in Science. Abstracts of the 11nd International scientific and practical conference. Pegas Publishing, Canada. 2020. The 11th International scientific and practical conference “New Challenges and Threats in Science” (November 16-17, 2020) Pegas Publishing, Canada, Vancouver. 2020. 200 p. Pp 27-32.

10. Фіцула М.М. Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002.– 528 с.

І.В. Толстов

(УкрДУЗТ), м. Харків

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН В УкрДУЗТ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

Сьогодні ми спостерігаємо суттєву трансформацію освіти в тісному її зв'язку з усіма соціальними інститутами, внутрішні метаморфози в середині соціальних інституцій, які обумовлені розповсюдженням пандемії COVID-19, яка спричинила прискорення процесу переведення освітнього середовища з-під даху аудиторій в світ дистанційного навчання: навчання з використанням інформаційно-комунікативних технологій, що забезпечують інтеракцію між викладачем і студентами, організацію самостійної роботи з матеріалами інформаційної мережі тощо.

Засоби дистанційної освіти поступово стають новою моделлю освітньої комунікації, віртуальна реальність стає одночасно і своєрідним простором, і засобом творіння буття, в якому ми всі перетворюємося на єдину спільноту,

digital tribe, отримуючи і переваги, і певні обмеження. Так, ми можемо говорити про певну свободу, новий рівень можливостей, але в той же час, можемо мати справу с фальшивими новинами (фейками), симулюванням, грою, маніпуляціями. І все ж ми не можемо не визнавати невідворотнім, реальним і, як зараз – в ситуації загрози людському життю і здоров'ю – необхідним і виправданим пошук безпечного простору для продовження своєї діяльності та існування.

Не оминула ця трансформація освіти й Український державний університет залізничного транспорту, який повністю змушений був перейти на дистанційну форму навчання. Однією з провідних платформ, де здійснюється дистанційне навчання в університеті є платформа MOODLE. Абревіатура MOODLE походить від «Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment», що означає «модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище навчання», яке базується на інформаційних технологіях. Важливою перевагою платформи MOODLE є відкритість, тобто коли викладач працює на цій платформі, то він звільняється від зайвого звітування про свою роботу перед адміністрацією, яка може проконтролювати доступність та активність курсу у будь-який час.

Розглянемо особливості використання цієї платформи для організації викладання курсу «філософія і соціологія». Електронний дистанційний курс «Філософія і соціологія» містить матеріали навчально-методичного спрямування, які призначені для самостійної роботи студентів та спрямовані на залучення студентів до кращих досягнень світової та української філософської та соціологічної культури і формування на цій основі творчого самостійного мислення, професійної та громадської позиції. В курсі містяться: силабус дисципліни, розгорнутий план лекцій та семінарів, тексти лекцій у форматі pdf, активні посилання на джерела в Інтернеті, завдання для семінарських занять, завдання для індивідуальної роботи студентів (написання есе), тестові завдання для першого та другого модулю, екзаменаційний тест та електронний журнал. Процес організації та контролю

навчання організовано так, що після того як студенти отримують логін та пароль для доступу до матеріалів курсу, вони знайомляться з організаційними моментами роботи: інформацією про мету та послідовність роботи над курсом, термінами проведення відео-зустрічей. Далі студенти розпочинають безпосередньо опрацьовувати лекції та модулі курсу.

Дистанційний курс містить різні типи завдань. Правильність виконання завдань, які мають однозначну, запрограмовану відповідь перевіряє та оцінює система. Відповіді на завдання, які потребують висловлювання своїх думок, творчого підходу студенти завантажують у відповідний розділ курсу або пересилають внутрішньою електронною поштою викладачеві, який і оцінює їхню результативність. Потім всі оцінки студента автоматично переносяться до електронного журналу, який є відкритим для викладача та студентів, тобто це дозволяє ефективно налагоджувати зворотній зв'язок між усіма учасниками освітнього процесу. Крім того платформа MOODLE пропонує зареєстрованим учасникам курсу засоби для комунікації – форуми та чати. Форуми дають можливість студентам більше часу на обдумування та формулювання відповідей, а це, в свою чергу, дає можливість організувати поглиблене обговорення матеріалу, який поданий для вивчення. Чати сприяють організації легкого і швидкого спілкування студентів та викладача незалежно від їх місцезнаходження. Чати можна використовувати для анонсів курсів, змін в розкладі, а також проведення заняття в режимі чату.

Окремо слід зупинитися на такому важливому елементі дистанційного навчання як тестування. До переваг тестування можна віднести те, що воно може одночасно охопити значну кількість студентів. Платформа MOODLE надає змогу автоматично сформувати вибірку з тестових завдань, які будуть відрізнятися у кожного студента, або, навпаки, бути однаковими, залежно від мети діяльності. При цьому відповіді від учасників тестування викладач отримує одночасно, що дає змогу миттєво сформувати наочну статистику успішності здобувачів освіти. Звісно, тестування дає змогу застосувати більш швидку перевірку результатів, адже більшість платформ для цієї діяльності

надають можливість автоматизованої перевірки. Також тестування допомагає досягти більшої об'єктивності процедури, адже здобувачі освіти опиняються в рівних умовах та виконують завдання єдиного стандарту.

Щодо недоліків тестування, то основним мінусом є те, що воно не сприяє та не є показовим для можливостей студентів до абстрактного мислення, адже зазвичай тестові питання стосуються фактографічного матеріалу. Крім того, тестування не є показовим щодо такої компетентності, як формулювання студентом власних думок, наявності критичного мислення. Тестування, яке має можливість охопити більшу аудиторію, знижує якість спілкування між викладачем та студентами. Крім того, така процедура виключає творчість студента.

Найбільше нарікань з боку викладачів викликає можливість відповідати навмання під час тестування та необмежені можливості для списування. Для того, щоб зменшити вірогідність правильної відповіді навмання, укладачам тестових завдань потрібно мати на увазі такі стратегії тих, хто покладається на удачу. Отже, найчастіше студенти обирають: 1) найбільш розгорнутий варіант відповіді; 2) відповідь із середнім значенням (наприклад, якщо потрібно обрати одну з чотирьох послідовних дат, здобувач надасть перевагу другій або третій даті); 3) найбільш «наукоподібну» відповідь зі складними термінами; 4) щось знайоме [1]. Однак, незважаючи на переваги та недоліки тестування, воно залишається одним з затребуваних методів дистанційного навчання, адже воно допомагає досягненню балансу між навчанням та чесними і точними методами оцінки.

Таким чином, ми можемо зробити висновок, різкий перехід до онлайн-навчання не тільки масштабі УкрДУЗТу, але й в масштабі всього світу – нечуване явище в історії освіти. Поза сумнівом, майбутні вчені дивитимуться на цю поворотну й непросту мить як на переосмислення освіти, коли онлайн-освіта стала життєздатним рішенням та прикладом ефективної організації освітнього процесу у вищих навчальних закладах під час глобальної кризи системи охорони здоров'я.

Список літератури

1. Проблеми впровадження змішаного навчання в Українському державному університеті залізничного транспорту. // [Електронний ресурс] режим доступу: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/tezy-nmk-2020.pdf>

Ф.Г. Турченко

(ЗНУ), м. Запоріжжя

ПАМ'ЯТЬ ІСТОРИЧНА, ПАМ'ЯТЬ ІНДИВІДУАЛЬНА... (ЕСЕЇ ПРО ПОХІД У ФІЛОСОФІЮ)

Мені не поталанило стати професійним філософом. Трапилося так, що я став істориком. Мені добре відомо, що таке історична пам'ять і як вона пов'язана з колективною та індивідуальною. Роздумам над цими питаннями я присвятив багато сторінок своїх праць. Але формат конференції дозволяє мені акцентувати увагу не на загальнотеоретичних аспектах цієї проблеми, а на особистому сприйнятті епохи. Відтак, моя доповідь матиме, почасти, автобіографічний характер, але фрагменти власного життєпису будуть представлені в ній у контексті біографії покоління. Сподіваюся, шановна аудиторія дозволить мені утриматися у цьому руслі і не запідозрить у спробі самореклами.

Зачарування

Я представник того покоління, яке народилося відразу ж після закінчення Другої світової війни. Серед перших, умовно кажучи, політизованих спогадів дитинства – фрагмент подій, пов'язаних зі смертю Сталіна. Було мені тоді 6 років. До школи ще не ходив. Подія відбулася на початку березня 1953 р. Як завжди в цей час - діти на вулиці, сніжки, санчати... Але цього разу звичайні дитячі пустощі перервали підлітки.